

SESTAS P...
 rai žino, kad šios...
 us rudeninis AM...
IKAI
 Ivykis
Pavilijon
 er, Mass.
jo-Sept.
 i po pietų. Čia bu...
 etinių lietuvių. Da...
 ikusius svečius, o...
 imai juos pas...
DALYVAUTI AMERIKOS LIETUVIŲ RUGSĖJO 4-tą D.
ISNUOMUOJAMA
 Du kambariai...
 profesionalui—gyd...
 dentistui arba zen...
 Kreipkitės —
AMERIKOS LIETUVIŲ RUGSĖJO
 14 Vernon St., Worcester
 Telef. 5-1094
Naujas
Columbia ir Columbia
Kompanijų Reklama
 Jau galima gauti...
 kos Lietuvio knygas...
 Vernon Street, Wor...
 Mass. Rekordų k...
 79 centus. Anna Ka...
 cordai po 15.00 set...
Amerikos Lietuvių Rugsėjo
 4 Vernon St. Worcester
 chingai vestuvoms
 knaiphilės
Bushong
 311 main quai...
 Worcester, Mass.
 Iškaičiata 1900
 Vietiniai ir Importuoti...
 Pristatomai i Nam...
Edward Yanov
PACKAGE ST...
 Užsienio TADCAP...
 \$2.75 už dėžę, plus at...
 Huslišką Degtinę—YOR...
 Ir kitus Alkoholinius...
 278 MILLBURG G...
eral Home
 L. Savininkas
 Gatvės, Worcester
 nuotojas Worcester

Nr. 34-tas WORCESTER, MASS., RUGPUCIO (AUG.) 20 D., 1949 M. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVIII

AMERIKA PASTATYS TITUI PLIENO FABRIKĄ, KAD GALETŲ VESTI KARĄ SU RUSIJA

Washington, rugp. 11-tą. Amerikos Tautinis ir Komercijinis departamentas po ilgų svarstymų galų—gale sutiko Jugoslavijos Vyriausybei—Titui duoti sutikimą nusipirkti medžiagą iš Amerikos plieno išdirbimo kompanijų, kad jos Jugoslavijai pabudavotų plieno išdirbystės fabriką. Tą fabriką sutiko Amerikai inžinieriai pabudavoti į 12 mėnesių laiką už \$3,000,000.

Tas fabrikas dirbe įvairių Amuniciją dėl Jugoslavijos vedimui karo su Rusija, kuri yra pasiryžusi Jugoslaviją prisijungti prie Rusijos imperijos, o pačią Tito vyriausybę sunaikinti. O kad taip neįvyktų, kaip kominformas mano, tai Tito dabar žiūri į Atlantikos Carterį—į Atlantikos Pakta,

kasinėjome, lyginome. Buvo įrengtas gėlynas ir prisodinta puikių gėlių. Vėliau čia atsirado paminklas su užrašu: Pamiat sovietiskim vojniam rastreljanym nemeckimi fasistami. Sentiabr 1943. (Vokiečių fašistų sušaudytiems Sovietų kariams atminti, rugsėjis, 1943 m.)

EUROPOS SEIMAS POSEDŽIAUJA

Jungtinės Europos Seimo posėdžiai vyksta Strasburge, Prancuzijoje. Svartomi ir sprendžiami ten Europos reikalai bei ieškoma priemonių, kaip atsispirti prieš komunizmo agresiją. Posėdžiai vyksta, vadovaujant to parlamento išrinktam pirmininkui Spaakui. Winston Churchillis, kuris aktyviai dalyvauja Europos seime, 30,000 žmonių miniai pasakė viešą kalbą, kurioje akcentavo, kad tik suvienyta Europa galės atsispirti prieš komunizmo tiraniją.

W. Churchill yra populiariausias Europos parlamente žmogus. Jį pagerbė ir Strasburgo miestas, suteikdamas jam garbės piliečio titulą. Strasburgo miesto galvos ir gyventojai Churchilliui dėkingi dar ir už tai, kad tik jo įtakoje esą pasirinktas Strasburgas Sovietų Europos sostine. Churchillis savo padėkos už suteiktą garbę pilietybę kalboj pasakė, kad Europos kraštams yra reikalinga „sušiburti kruvon, kartu dirbti ir kartu galvoti“.

VOKIEČIŲ POLICIJA ŠAUDE Į ŽYDUS

Praeitą savaitę Miunchene, Vokietijoje, 1000 žydų suruošė demonstraciją. Tai demonstracijai davė pagrindą Miunchene išėjęs vokiečių laikraštis „Siud-dtshen Zeitung“, kuris patalpino laišką, kritikuo-jantį Vokietijoje gyvenančius žydus. Tame laiške buvo išreikštas apgailėstimas, kad savo laiku Hitleris blogai padaręs, neišsaudęs visų žydų. Savaimė su-prantama, už tokį išsireiškimą žydai su pagrindu mė-gino protestuoti, demon-struodami prieš minėtą vo-kišką laikraštį.

Apie 1000 žydų minia susirinko prie padariusio išsokimą laikraščio patalpų ir mėgino reikšti savo pasipiktinimą bei protestą, bet pakviesta Vokiečių policija tuoju žydų minią pradėjo sklaidyti. Gandamiesi žydai mėtė į policiją akmenimis, taipgi padegė vieną policijos automobilį bei akmenimis apdaužė kitus automobilius. Tik pavartojus ginklą, atseit, pradėjus šaudyti į susirinkusių žydų minią, demonstraciją išsiskirstė. Trys žydai sunkiai sužeisti ir patalpinti ligoninėn.

Iš to įvykio matosi, kad vokiečiuose hitleriškoji dvasia dar tebėra gyva. Jie neapkenčia ne vien tik žydų, bet ir kitų svetimšalių.

Parlamentiniuose Vokietijos Rinkimuose Komunistai Pralaimėjo

Praeitą sekmadienį Vokietijoje vyko parlamentiniai rinkimai. Rinkimams savo kandidatus išstatė 15 bendrųjų ir provincinių partijų bei grupių. Pagal oficialius pranešimus prirūnų atėjo apie 80% visų turinčių balsavimo teisę.

Rinkimų daviniai davė tokias pasekmes: 1) Krikščionis demokratai (CDU) gavo 7,357,579 balsus ir laimėjo 139 vietas, 2) Socialdemokratai gavo 6,932,272

balsus ir 131 vietą, 3) Laisvieji demokratai (FDP) — 2,788,563 balsus ir 52 vietas ir 4) Komun. tegavo tik 1,360,443 balsus ir laimėjo tik mažesnę partijos surinko po mažiau balsų. Keturi dalyvavusios rinkimuose partijėlės nepravedė į parlamentą nė po vieną savo atstovą. Viso į parlamentą išrinkta 402 atstovai.

Palyginus su anksčiau buvusiais rinkimais, dabar Vokietijos komunistai pralaimėjo apie 300,000 balsų.

šiaurę nuo Helena miesto išdegė 6000 akrų miško, o prie Idaho gaisras sunaikino 3000 akrų miško.

Busias Paskirtas Antras Popiežius?

Kaip spauda praneša, busiame Kominformo suvažiavime svarstyta ir religiniai klausimai. Esą net buvę priimta religinė programa. Naujai pasiekusios žinios kalba, kad dabar Kominformas numatęs paskirti ir savo „popiežių“, kurio rezidencija busianti Prahos mieste. Į „popiežius“ kandidatu minimas eskomunikuotas kunigas Juozapas Plojhar, dabar esąs Čekijos liaudies vyriausybės sveikatos ministeriu.

Berlyno Oro Tiltas Bus Likviduotas

Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. pradėdama iš lengva likviduoti Berlyno oro tiltą, kuris „šaltajame kare“ turėjo begalinę reikšmę. Pagal jungtinį amerikiečių ir anglų pranešimą, ligi spalio 31

DIDELI AMERIKIEČIŲ ARMIJOS MANEVRAI VOKIETIJOJE

Amerikiečių karinė vadovybė praneša, kad ruošiamasi pradėti didžiausius nuo karo pabaigos manevrus Vokietijoje. Dalyvausią 110,000 vyrų JAV armija. Jie įvykšią rugsėjo mėnesį tarp 6 ir 17 dienu.

LIETUVIS – SLAVIŠKŲ KALBŲ MOKYTOJŲ PIRMININKAS KANADOJE

Dėstas rusų kalbą Kanados universitete. „University of British Columbia, Vancouver, B. C.“ profesorius Juozas J. Raymond (Rimavičius), filologas, yra išrinktas Slavų ir Rytų Europos Kalbų Mokytojų Draugijos pirmininku Kanadoje. Šia proga galima priminti, kad visa eilė lietuvių profesorių dėsto rusų ir lenkų literatūrą—k.a., Vincas Krėvė—Mickėvičius, pulk. Kazys Grinius, Dr. Juozas Pajaujis, Dr. A. Trimakas, Jadvyga Tubelienė. Kiti kalbininkai dėsto vokiečių ir prancūzų kalbas—k.a., Antanas Salys, Alfred Senn, Antanas Kučas, Ant. Vaičiulaitis ir t.t. Pulk. Grinius jau pora atvejų dalyvavo slavų kalbų profesorių suvažiavimuose ir vadovavo diskusijoms apie rusų kalbos dėstymą. Eilė kitų „DP“ pro-

Mokslininkų Kongresas Frankfurte, Vokietijoje

Vokiečių spauda rašo, kad Goethės 200 metų gimimo sukakties proga š. m. rugpjūčio 2b-26 dd. šaukiamas tarptautinis mokslininkų kongresas Frankfurte, Vokietijoje. Kongrese busianti diskutuojama tema: „Goethes mokslinės idėjos moderniškojo tyrinėjimo požiūriu“. Trisdešimt vokiečių ir šešiasdešimt penki kitų tautų mokslininkai jau yra pranešę, jog šiame kongrese dalyvaus.

Vakaruose Siaučia Dideli Miškų Gaisrai

Vakarinėje Amerikoje, už Missouri upės, keliose vietose užsidegė miškai. Nors prie gaisrų gesinimo dirba per 400 vyrų, bet jų lokalizavimas tokioje sausroje veik visiškai neįmanomas. Gaisrus begesinant jau žuvo 13 žmonių. Vienoje vietoje gaisras, pasiekęs Missouri upę, sustojo, bet keliose kitose vietose vyksta kiti milžiniški gaisrai. Į-

Bolševikų Klasta—Kaip Dygsta Katynai

1946 metais pabėgęs iš Sovietų Zonos ukrainietis At. Andzienko, į Vokietiją atvežtas darbams, išleistoje knygelėje „Ja bil na Rodine“ (aš buvau Tėvynėje) aprašydamas savo šūprniai klaidius išgyvenimus ir kančias repatriaciniam lageri prie Dresdeno Königsbruck 1945 metais, tarp kita rašo: „... mūsų batalionas gavo įsakymą skubiai iškasti už stovyklos grivį... Sekančią dieną sunkvežimiais atvežė 200 kaukazių, baltai suliesiejius, nuplyšusius, mėlynėmis dengtais veidais. Jų rankos buvo dratais užpakaly surištos.

LIETUVIAI
 TIKYKITE IR PLATINKITE
 AMERIKOS LIETUVIŲ

LIETUVIAI AMERIKOJE

KĄ MATYSIME IR GIRDĖSIME

AMERIKOS LIETUVIO PIKNIKE

Amerikos Lietuvio piknikas, įvyksta š.m. rugsėjo 4 d. prieš "Labor Day", galima sakyti, bus kaip ir šių metų piknikų sezono uždarymas. Kaip toks spaudos piknikas, tikimasi susilauks daug svečių iš tolimiausių apylinkių.

Į šį spaudos pikniką atsilankę tautiečiai bus patenkinti, nes čia įdomiai, linksmi ir kultūringai praleis sekmadienio popietę. Be gardžių valgių, kurie mus pasotins, ir įvairių bei puikių gėrimų, kuriais mes atsigavinsime, štai ką dar matysime ir girdėsime Amerikos Lietuvio rudeniniame grandioziniame piknike:

1. Pirmiausiai — čia susitikime iš tolimiausių apylinkių atvykusius seniai matytus draugus ir pažįstamus, su kuriais maloniai pasikalbėsime;

2. Pamatysime daug lietuvių gražiose lietuviškuose tautiniuose rubuose. Jos dalyvaus tautinių rubų konteste;

3. Išgirsime reikšmingų ir prasmingų prakalbų:

a) kalbės aukšto rango buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas,—

b) ką tik iš Vokietijos atvykęs mokytojas LEONAS ORENTAS ir

c) kiti kalbėtojai įvairiomis temomis;

4. Gražiomis dainomis mus maloniai nuteiks:

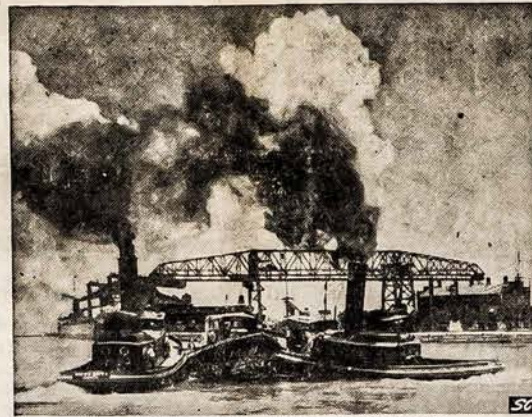
a) Solistė J. KRISTOLAITYTĖ, buvusi Lietuvos operos dainininkė ir

b) Dr. Čeko dukters: ALDONA ČEKAITĖ akordeonu pagros ir pritaris savo sesutei DANGUOLEI ČEKAITELI, kuri padainuos kelias gražias lietuviškas dainas.

5. Grojant STASIO BARTASIAUS orkestrui, svečiai galės linksintis ir pakvėpuoti tyru oru iki vėlaus vakaro.

6. Čia paryškės taipgi tų laimingųjų pavardės, kurie pirke tikiėtus dalyvaus skirtų vertingų dovanų paskirstyme. Čia sužinosime ir apie tą laimingąjį, kuriam atiteks dvidešimtojo amžiaus stebuklas — televizijos setas. Tos laimės gali tikėtis kiekvienas, kuris turės išgijęs Amerikos Lietuvio skirtų dovanų tikiėtą.

Kaip matome, Amerikos Lietuvio pikniko programa bus įdomi ir įvairi. Dalyvaudami ir viską savo akimis pamatę bei savo ausimis išgirdę įvertinsime, jog šis spaudos piknikas — patį įdomiausias iš visų šio sezono piknikų.

KROVINIŲ LAIVŲ LENKTYNĖS
G. M. Diesel varomas "North Dakota" pralenkė du garu varomus laivus. Lenktynės įvyko Conneaut prieplaukoj, Ohio.

BALF'o Vajaus Worcesterly Aukotojai

Renkant aukas rinkėjams po namus; gautos sekancios aukos:
Po \$25.00: — kun. C. Vasys, Petras Karalius ir E. Kent Swift.

Po \$15.00: — George Wiegert, Gayfair.

Po \$10.00: — E. Donnely, D. Mazeika, Mrs. J. Wasil, Mrs. J. Styles (Florida).

Po \$5.00: — Table Talk Backing Co., Nissens Backing Co., Johnson Glass Co., kun. J. Bakanas, Juozas Skliutas, L. & N. Skliutas, Dr. Crandall, Mr. & Mrs. Matachinskas, Mr. & Mrs. Sidabra (6 dol.).

Po \$3.00: — A. Butkewicz, T. Grigas, Meškis, Mrs. Degutis, Mrs. Morkunas (4 dol.).
Po \$2.00: — Ch. Savicki, A. Donnely, J. Manasas, P. Skliutas, P. Jurkinas, J. Struckus, Mrs. J. Putis, F. Bauer, A. Bendonis, B. Sidabra, Žilinskas, Freedmann (2.40), Zaleckas, Begonienė, S. Bush, J. Ciras, P. Mačionis, Mrs. Lukošunas, E. Condrot, A. Šakalis, Razevičius, Mrs. Mollis ir Nežinomas.

Po \$1.00: — V. Arlas, J. Gerulis, A. Manasas, U. Manasienė, Blanchard, Essenberg, Zaleckas, Jankauskas, J. Šimonis, J. Jonytis, C. Sienkiewicz, P. Marcinus, A. Salasevičius, P. Aikšnor, kun. S. Jutt, Šimonis, E. Smolskis, A. Jonys, L. Visockis, J. Salaviejus, J. Zinkus, E. Arplis, J. Stankauskas, J. Kasper, A. Bernotas, J. Rauktytis, J. Tapauskas, A. Essex, A. Ford, Tamulevičius, Glavickas, Krabauskas (\$1.50) Stone, Augustauskas, Gudaitis, Atkočius, Bučinskas, Milius, Pajaujasis, Milienė, T. Džiaugis, Bagdžius, Kazlauskas, Rakauskas, Jankauskas, Dirsas (tėvas), Dirsas (sunus), Sarpickas, Mrs. Čiras, Balsevičienė, Galčius, Stefanski, L. Volungis, J. Kiela, J. Kaidis, J. Kamandulis, R. Mankevič, 232 Vernon st., W. Chaplis, Monkewich Meats, M. stosytė, H. Lidikauskas, A. Jurinskas, E. Pelicauskas, Ch. Lapinskas, M. Lapinskas, W. Karas, Ch. White, W. Kelly, P. Ropeika, J. Doda, J. Žukowski, W. Chestney, J. Pigaga, F. Zagurskis, A. Staliulionis, Mrs. Felicetti, A. Joslin, J. Poškus, Vaškelevič, Atkočius, H. Kerbel, E. Kalanis, J. Barkus, A. Kuraiša, A. Kasper, Butkewičius, A. Zebelis, A. Andruška, 340 Main st., Mrs. Kuraiša, Mrs. Vaškas \$1.50), A. Akstin, M. Rainis, M. Čečetienė, Sprindžiūnas, Tamulevičius, Kili-

kauskas, Mrs. Čiurinskas, J. Aleksunas, Mrs. Krasniskas, Butkevich, Budinavičius, Mrs. Kapočius, M. Brokienė, Mrs. Stakunas, National Bottling Co., Royal Taying, A. Slapšis, K. Kručas, E. Johanson, Mrs. A. Perrins, Mrs. J. Smith, Ms. E. Nugent, Mrs. V. Augustine, Mary Stevens, P. Gissel, Mrs. H. Skowronski, Mrs. P. Greffin, Mrs. R. Moquin, C. Davis, Leo's Spa, J. Gearin, E. Tomkus, E. Bobin, A. Bobin, Nežinomas, H. Pope, K. Tankiewicz, W. Keršis, A. Zavorskienė, W. Laužonis, J. Lukasevics, V. Kazlauskas, A. Miller, J. Allesunas, J. Cooney, M. Saurasaitis, J. Pirinski, Nežinomas, Lohn, O. Cipronienė, E. Pauliukaitis, Mrs. S. Srochoos, Mrs. V. Pletnik, Mrs. L. Plainte, D. Vaitekas, M. Korzun, Mrs. N. Palachini, V. Zukauskas, ir A. Valukas.
Kiti mažesnėmis sumomis.

BALF'o Vajaus Komitetas širdingai dėkoja visiems aukotojams.

BALF'o Vajaus Worcesterly Komitetas

NEW HAVEN, CONN.

BALF REIKALAMS SURINKTA SIMTINE BAZNYCIOJ

Liepos 31 d. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj dideliu pasidarbavimu mūsų gerojo klebono kun. A. E. Gradecko, kuris yra BALF garbės narys, taipgi ir vikaro kun. A. Zanavičiaus, antroji rinkliava laike šv. Mišių buvo padaryta dėl sušelpimo mūsų brolių ir sesių tremtyje. Gerus širdies lietuvių ir svetimtaučiai, kurie atsilanko ant paskutiniųjų mišių sudėjo \$100.00 dėl sušelpimo vargstančių tremtyje.

Už didelį pasidarbavimą ir paskatinimą visų parapijiečių prisidėti su aukomis, BALF vietinio skyriaus pirmininkė ir visa valdyba taria gilią padėkos žodį gerb. kun. klebonui A. E. Gradeckui ir vikarui kun. A. Zanavičiui, taipgi visiems, kurie prisidėjo su savo aukomis prie šio taip naudingo darbo. Tegul gerasis Dievas atlygina tamstoms savo gausiomis malonėmis už sušelpimą nelaimingųjų tremtyje, kurie šaukiasi mūsų pagalbos.

DIDEJA TREMTINIŲ SKAICIUS

Kiekvieną savaitę į mūsų miestą atvyksta daugiau trem-

tinų iš Vokietijos visų zonų, kurie mėgina įsikurti mūsų kolonijoj. Širdingai sveikinam visus tremtinius bei tremtines atvykusius į mūsų koloniją. linkim laimingai įsikurti mūsų kolonijoj ir stoti į lietuvišką veikimą.

Šiuo tarpu mūsų kolonijoj teko išgirsti labai skaudžių žinių. Esą kai kuriuos mūsų atvykusius tremtinius labai maloniai pavaišino ir mandagiai priėmė "Vilnies" skaitytojai, ir dar prižadėjo užprenumeruoti "Vilni". Taigi, čia yra perspėjimas visiems tremtiniams, kad žinotų, kas yra tie geri bičiuliai: jie yra tie patys, nuo kurių jūs turėjot apiešti savo gerąją ir mylimą tėvynę Lietuvą ir atsidurti tremtyje. Taigi, pažinkit "Vilką" avies kailyje ir jo saugokitės.

Mūsų miestė randasi graži lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia, kurioje klebonauja geraširdis ir lietuviškų reikalų rėmėjas kun. A. E. Gradeckas, ir randasi katalikiškos draugijos bei organizacijos: Katalikių Moterų Sąjunga, šv. Onos Draugija, Susivienymo Romos Katalikų Amerikoj 116 kuopa, Darbininkų Sąjungos 28 kuopa. Jaunų Vyru šv. Kazimiero klubas, taipgi šv. Kazimiero parapijos choras, kuris pasišventęs yra garbinti Dievą savo giesmėmis bažnyčioj ir kelti meną savo tautiečių tarpe. Choras visus, kurie mėgsta dainuoti, kviečia prisirašyti prie jo.

Taipgi ateina čia katalikiškų laikraščių, kaip tai: "Darbininkas", "Draugas", "Amerika" "Moterų Dirva" ir "Amerikos Lietuvis".

PHILADELPHIA, PA.

—Š. m. liepos 30 d. sukako jau ketveri metai, kaip mirė a.a. Dominikas Barunas, vienas iš seniausių atvykėlių, čia buvęs žymus lietuviškosios visuomenės veikėjas. Jis vaikus ir savo gyvenimo draugę našlę Ievą Augavičiūtę Baruniene, kuri visada gražiai prisimeną vėlionį. I. Baruniene kilusi iš geros lietuvių šeimos. Vienas jos brolis Lietuvoje buvo medicinos gydytoju, o kitas — vaistininku.

—Anksčiau jau buvo rašyta, kad Philadelphijoje ruošiamasi išleisti naują lietuvišką laikraštį. Dabar paaikšėjo, jog tam laikraščiui jau renkama ir prenuerata iš busimų skaitytojų, taipgi ir skelbimai iš biznierių. Čia eina "Lietuvių Naujienos", tad pasirodžius dar ir naujam Philadelphiajioje bus du lietuviški laikraščiai!

—Vietiniame lenkų savaitrašty "Jednos" buvo rašyta, kad Brazilijoje lietuvių kartu su lenkais iškilmingai minėjo 550 metų

sukaktį nuo karalienės Jadvigailos žmonos.

—Lenkų savaitrašty "Gwiazda" rugpjūčio mėn. laidoje tilpo apie lietuvių Brekevičiaus ir Florcikaitės sutuoktinę.

—Toje pačioje je' rugpjūčio mėn. tilpo ilgas apie eiliuotas atviras linui, pavadintas laiškas Stalino Litvino Do Stalinas mokėjęs ir tą laišką iš susijaudintų pas Abraomas ožių ganytojų.

SUSITIKIMAS

Š. m. liepos 30 d. phijoje gyvenantis Bronius S. F. N. šv. Jurgio bažnyčioje šv. Jurgio bažnyčioje Vilčiaikaitė puota ir šokiai pavinėje svetai. je šalia šv. Jurgio

Amerikos Lietuvis

Skaitiniai

Amerikos Lietuvis, kuris išėjo 1949 m. rugpjūčio mėn. 10 d. 1000 egzempliorių. Tiražas 1000 egzempliorių. Tiražas 1000 egzempliorių. Tiražas 1000 egzempliorių.

Čia talpinama Lietuvos lietuvių, kurie netikėtai mirė, bet ir remia daug beplatindami tūkusus su skiriamomis. Štai tų patyrusių ir lietuvių, kurie netikėtai mirė, bet ir remia daug beplatindami tūkusus su skiriamomis. Štai tų patyrusių ir lietuvių, kurie netikėtai mirė, bet ir remia daug beplatindami tūkusus su skiriamomis.

—Anksčiau jau buvo rašyta, kad Philadelphijoje ruošiamasi išleisti naują lietuvišką laikraštį. Dabar paaikšėjo, jog tam laikraščiui jau renkama ir prenuerata iš busimų skaitytojų, taipgi ir skelbimai iš biznierių. Čia eina "Lietuvių Naujienos", tad pasirodžius dar ir naujam Philadelphiajioje bus du lietuviški laikraščiai!

—Vietiniame lenkų savaitrašty "Jednos" buvo rašyta, kad Brazilijoje lietuvių kartu su lenkais iškilmingai minėjo 550 metų sukaktį nuo karalienės Jadvigailos žmonos. —Lenkų savaitrašty "Gwiazda" rugpjūčio mėn. laidoje tilpo apie lietuvių Brekevičiaus ir Florcikaitės sutuoktinę. —Toje pačioje je' rugpjūčio mėn. tilpo ilgas apie eiliuotas atviras linui, pavadintas laiškas Stalino Litvino Do Stalinas mokėjęs ir tą laišką iš susijaudintų pas Abraomas ožių ganytojų.

Worcesterio Organizacijų Aukos BALF'ui

BALF vajaus metu žemiau išvardintų organizacijos atsiuntė savo aukas Vajaus Komitetui:

Moterų Socialinis Klubas	\$50.00
Blaivininkų Draugija	50.00
Motė S-gos 5 kuopa	25.00
Marijos Vardo Draugija	10.00
Šv. Onos Vardo Draugija	10.00
Labdaros Draugija	5.00
Sodalietės	5.00

Sv. Kazimiero parapijos Vyčių 116 kuopa 25.00
Aušros Vartų parapijos Sandaros 16 kuopa 10.00

Vajaus komitetas reikią širdingą padėką aukščiausiems tams organizacijoms bei jų vadovybėms, kurios nuosirdžiai prisidėjo prie savo tautiečių gelbėjimo.

BALF-o Vajaus Worcesterly Komitetas

Kiekvienas lietuvis gerai žino, kad šios vasaros didžiausia staigmena bus rudeninis AMERIKOS LIETUVIO

PIKNIKAS

Kuris įvyks Babrausko Pavilijone Leicester, Mass.

Sekm., Rugsėjo-Sept. 4-tą

Piknikas prasidės tuojau po pietų. Čia bus žymių kalbėtojų iš svečių ir vietinių lietuvių. Dainos ir muzika linksmins susirinkusius svečius, o gardūs užkandžiai ir įvairūs gėrimai juos pasotins ir atgaivins.

VISI RUOŠKIMĖS DALYVAUTI AMERIKOS LIETUVIO PIKNIKE RUGSĖJO 4-tą D., PRIEŠ LABOR DAY.

Tuščios Gatvės Šiandien Šaukė

Tuščios gatvės šiandien šaukė, Vėjas žaidė su lapu. Tarp miglų pradingo kriaušės, Nėjo bernas krist rugių.

Ten praleidau metų eilę, Bėgo upės iš krantų. Gervė nešė snapę dainą, Bitės grumės su lokiu.

Vakare prie krosnies sėdos, Žilas senis ar mama. Šoko svirne laumės senos, Blėsko liepsna žydiny.

Tolyn lėkė maža žylė, Nešdama kitur mintis. O balose klyksnė pėmpė, Vijo varlės į slėnis.

Piršliai jojo šimtą mylių, Ant putojančių arklų. Nešė jaunai aukso lyrą, Ir jauniki ant pečių.

Gegužinių bugnai mušė, Jaunos pynėsi kasas. Kai mėnulis užsimerkė Braukė rausdamos rasas.

Prie Čičnisko mergos šoko. Vytauts mušė gudelius. Juodos jūros bangos triuso Ir bučiavo jam kelius.

Ten kur miško tankumynas, Kur ristiena su lape. Liko vien tiktai kelmynas, Su lazdynuose gege.

ARLJOS FOLDMANAITĖS
Caracas, 1949-6-6

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription: in U.S. \$3.00; in Foreign Countries \$4.00; One Year \$36.00; Two Years \$66.00; Half Year \$22.00; One Half Year \$22.50

Advertising rates on application.

Single Copies 6 cents. Advertising rates on application. Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Prenumerata: S. V. — \$3.00; Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00; Vien Metam — \$36.00; Dviem Metam — \$66.00; Pusel Metų — \$22.50; Numeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

AR KOMUNIZMAS SUTVARKYS KINIJĄ

Je įvykius Kinijoje lie- turi margų nuomo- Kai kurios jų tolimos tikrovės. Sveikoms pa- gerą pagrindą du- sisiskaitymas J. K. Fair- so knygos The United and China. Faktų šių ožkų gany-

jaustųsi gyvenanti tikrai geroviškai. Šios pajamos tačiau tebutų penkta dalis vidutinių amerikono pajamų 1929 metais.

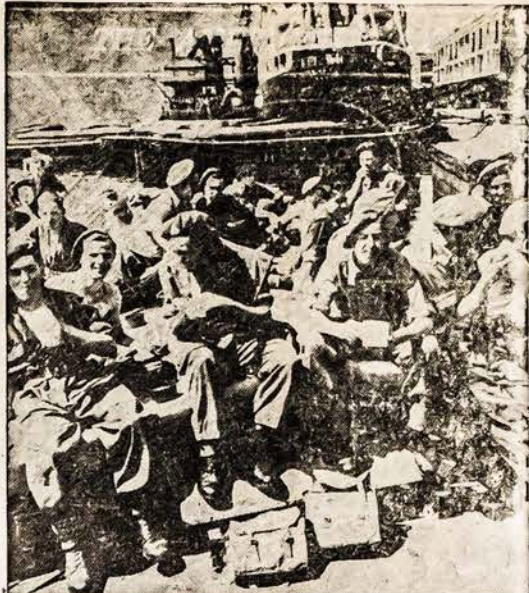
Profesorius Fairbanks sa- ko,—niekas kitas kinų tautos likimo nenuspės, tik jos žemdirbių luomos. Kinų civilizacija, per daugiau ne- gu tris tukstančius metų itakos, šiam pagrindiniam tautos luomui įauklėjo tam tikrą dvasią ir tam tikras pažiūrų kryptis. Todėl sunku tikėti, kad kinų ateitis bus persiuta amerikonišku ar sovietišku korpaliu. Kinai karšti patriotai ir su nepasitikėjimu žiūri į baltveidžius kitataučius. Tauta eis savo keliu, kuris vos—vos pramatomas dabar.

Nėra abejojimo, kinai skolinis idėjų iš Amerikos ir iš Sovietijos. Iš Amerikos gal pasims darbingos pramonės idėja, nes ir Sovietai siekia pasivyti bei pralenkti Amerikos pramonę. Rankomis kinietis žemdirbis dabar tegali išauginti tik 3,000 svarų grūdų per metus, gi amerikonas su mašininomis išaugina po 44,000 svarų, arba 14 kartų daugiau. Iš Sovietų kinai, turbut, pasiskolins savo dvarponių luomo sunaikinimo idėją, nes šitame luome tautai neliko nei vadų nei tinkamų priemonių gyvenimo skaudulį pašalinti. Kinų mandarinai neišsiauklėjo kunigų Krupavičių ir tinkamos žemės reformos.

Mūsų valstybės departamento paskelbtieji dokumentai tikinančiai įrodo kinų dvarponėlių - mandarinų luomo sutriunyjamą ir netinkamumą. Amerika davė Čiang Kai-Seko valdžiai 4 milijonus 530 milijonų dolerių paramos. Jo valdininkai didžiąją paramos dalį sukūdo į savo kišenius, o žemdirbių liaudžiai, kuri už jų reikalus galvas guldė, tedavė špygą. Amerika davė apie du milijonus dolerių vertės ginklų, bet didžioji jų ginklų masė atsidūrė pas komunistus, kartu su jiems lengvai pasidavusiais Čiang kareiviais, kurie iš savo vadų nesulaukė jokios gyvos tautinės idėjos ar reformų.

Faktų nežinantieji kaltina Ameriką, kam ji užleido Kiniją komunistams. Mūsų valstybės departamentas sako: "Faktas apverktinas, bet neišvengiamas — Amerikos vyriausybė buvo bejėgė kitaip nukreipti kinų vidaus karo nelemtą užbaidymą. Visos mūsų darytos, ar galimos daryti, pastangos išdavos nebutų pakeitę."

Profesorius Winfield tvir- ta kad kinų tautos siekiu būtų: padvigubinti našumą ir rasti nau dirbamos žemės. Be žemdirbių (apie 180 milijonų žmonių) reikia dar žemės ir perkelti pramonę, kurios gamy- naktų Amerikos 1927 metų kinečio pajamos po \$130, ir tauta

KAREIVIAI DIRBA PRIEPLAUKOSE LONDONAS, ANGLIJA.—Kareiviai buvo sušaukti į prielaukas dirbti vietoj streikuojančių dokų darbininkų; matyt užpakaly kanadiečių laivas "Beaverbrae".

Ateitis netrukus parodys, ar naujoji kinų komunistinė valdžia supranta pagrindinį tautos uždavinį. Tas uždavinys yra kuogreičiau sukurti plačią pramonę. Čia geriausiai draugu ir talkininku tegali būti ne Sovietija, bet Amerika. Jei nauji tautos vadai nemokės klausimo tinkamai išspręsti, tai 1911 metais prasidėjusi kinų žemdirbių revoliucija,

kuri jau nušlavė "dangaus sunų" imperatorių, keliolika generolų - diktatorių ir ponelius mandarinus, nušluos ir komunistus. Kinų žemdirbiams reikia mašinių, kad, kaip amerikonas, galėtų išauginti ne 3,000 svarų, bet 44,000 svarų grūdų per metus. Tas mašinas tegali pagaminti pramonė, o ją sukurti tegali padėti tik Amerika. Vyt. Širvydas

PLUNKSNOS DARBININKAI ANGLIJOJE

Anglijos žemėje jau keli tukstančiai lietuviškų širdžių alsuoja. Susidarę sąlygos, jos čia atplaukė ne aukso kalnų ieškoti ar užburtos karalaitės laisvės, o juodo darbo dirbti, egzistuoti, kol išmuš džiaugsminga valanda Tėvynėn grįžti. Gal iš šių penkių tukstančių su viršum nubirės dalelė, kitus priglaus šio krašto nykios ir nepatrauklios kapinės, bet žymi dalis išsisiubuos kaip azuolus drus pr Nemunėlio, nei vėtros nei audros jų dvaisios nepalauž. Tarpe šios skaičiaus yra visokio luomo bei išsilavinimo, visokių specialybių ir talentų tautiečių. Šį kartą tenka pakalbėti apie rašytojus ir žurnalistus, tuos plunksnos darbininkus, kurie gairina žemės šios žemės kelionė savos brolius.

1). Rašytojai—kultūrinio baro ledlaužiai. Reikia tik stebėtis, kad čia Anglijoje rašytojai prie gana sunkių sąlygų nepailsta, kuria, antspaudoja gyvenimą į knygas. Kartu jiems tenka lygiai dirbti fabrikuose, ukiuose, hosteliuose, kad užsipelnytų sau duonos ir lėšų. Pinigo nedaug, todėl nėra jo vis daugiau skirti spausdintam žodžiui. O plunksna jųk neužsipelnys sau duonos svetimame krašte. Dalis gyvenimo valandų prabėga prie fizinio darbo, poilsui, apsirūpinimui, mažai lieka laiko plunksnai padidyti. Varginga yra ką stambesnio formuoti, kai aplinkui supa įvairūs pašaliniai garsai, vidunaktį išsenka žėgos. Vienas kitas turi žmoniškesnes sąlygas. O juk rašytojas kada jis kuria, sėdi tik tykiame kampely, atsisotų nuo pasaulio. Bet to

čia nėra, todėl tenka laužti ledų kalnai kietai save į rankas paėmus berti susitelkusias mintis.

Kad ir tokiose sunkiose sąlygose rašytojai susiorganizavo į Lietuvių Tremtinių Rašytojų Sąjungos skyrių, kurio valdyba sudaro: pirm. F. Neveravičius, sekr. K. Barėnas, izd. R. Spalis. Veikti ką nors daug neįmanoma, bet jau laike dvejų metų surengti trys literatūriniai vakarai su dideliu pasisekimu. Ateity numatoma daugiau jų surengti, išleisti kultūros žurnalą, palaikyti bendrą ryšį su visais rašytojais. Kultūros žurnalas išleidimas yra sunkioje buklėje dėl lėšų stokos. Bendrai paėmus Anglijoje neįmanoma daugiau išleisti knygų tik vieną kitą, o tenka kreiptis į Europos kontinentą. Ten kur kas pigiau ir prieinamiau.

Yra išleista Vokietijoje VI. Slaito "Žmogiškosios psalmės" ir F. Neveravičiaus "Dienovidžio sutemos". VI. Slaito knygai pagelbėta iš skyriaus surengto vakaro pelno. Kiti rašytojai turi savo rašinius padėti į čėnodaną ir laukti progos kada jie galės išvysti pasaulį. Ypač lauktina Br. Dainoro ir R. Spalio kurinių.

Nežinia, ar rašytojų skyrius kviečia prisidėti iš senesnės išėjimos tarp kolegų. Jų keletas pasirodo Anglijos lietuvių spaudoje ir užjūrio laikraščiuose. Turėtų visi bendran baran sutilpti, nes "kai du stov, visados, daug daugiau padarys".

2). Žurnalistai — su tvirtom darbo gairėm. Kiek žurnalistų yra Anglijoje, sunku dabar pasakyti, nes

kiti dar negali tinkamai pasireikšti, yra tylus. Bet liepos mėn. pirmomis dienomis ėmė skardintis ir vienu ypu padarytas dalinis suvažiavimas. Jame išgildintos šio darbo problemos, sudarytas Lietuvių Tremtinių Žurnalistų Sąjungos skyrius, nutarta pasveikinti kitų tautų ir savuosius žurnalistus bei organizacijas, dalyvauti skaitlingiau savojoj spaudoje. Skyriaus valdybą išrinkta: pirm. K. Obelėnas, sekr. F. Neveravičius, izd. St. Kuzminskas, Garbės Teismas: kun. J. Kuzmickis, S. Laucius ir K. Barauskas. Revizijos kom.: inž. Izbickas, J. Laumakys ir M. Šilkaitis. Į suvažiavimą atsilankė Lietuvos Ministeris K. B. Balutis ir DBLS-gos pirm. B. Varkala, kurie tarė širdingus pasveikinimus ir linkėjo sėkmingos darbuotės spaudos puslapiuos, kad skaitytojus ji daugiau paveiktų. Žurnalistai britų žemėje yra taip pat išblaškyti po visus kampus, todėl nėra galimybės dažniau susirinkti, nes laiko ir lėšų labai mažai.

Taip yra svarbus budėjimas šiandien pasaulinėje spaudoje, kurioje protarpiais mūsų Tėvynės pavergėjai nori įtikinti pasaulį, kad Lietuva savanorišku būdu prisiglaudė prie Sovietų "brolisčių" Respublikų. Net žemėlapiai laikraščiuose bei žurnaluose suklustoti. Visur, kur tik pasirodo netiesia Lietuvos atžvilgiu, tenka protestuoti. Kartais mūsų kaimyninės tautos irgi nori užtusuoti ir paslėpti dalį teritorijos su sostine Viliumi. Jiems tenka pasakyti tiesa į akis, kad išdiltų visokie buvę reikalavimai bei gobšingas tykojimas kitos tautos žemių ai turto. Žurnalistai, išaiškinime plačiai tai!

Žurnalistai taipgi turi augti skaičiumi. Todėl skyriui būtų pravartu išitraukti korespondentus, silpniau valdančius plunksna į savo eiles. Juk kiekvienas pasireiškęs naujas šios srities talentas turi būti svarbus, jį tektų lavinti ir jam sudaryti sąlygas, nes nė vienas neužgimsta dideliu mokslinčiu, o tik per darbą ir pasiryžimą atsiekia aukštų diplomų, įgyja reikalingų žinių, pažangos.

Bal. Brazdžionis

Buvusiems "Laisvosios Lietuvos" Skaitytojams Europoje

Pranešame, kad "Laisvoji Lietuva" yra leidžiama ir toliau Europoje kas savaitę, kaip politikos ir kovos dėl Nepriklausomybės leidinys viso pasaulio lietuviams. Ji eina kol kas trimis laidomis: bendroji Anglijos ir Amerikos.

Apie "Laisvąją Lietuvą" "Vienybė" savu laiku taip rašė: "Laisvoji Lietuva" nėra tokia, kaip kiti laikraščiai... kudiuos esame pratę matyti. Šis laikraštis toli savo kovos būdu ir drasiom, sveikom mintim pralenkia visus kitus viešai spausdintus tremtinių laikraščius (žiūr. "Vienybė", 1948 m. lapkričio 12 d. Nr. 46).

"Laisvąją Lietuvą" galima užsisakyti JAV šiuo adresu: Mr. J. Valušaitis, 9 Rockland Place, Stamford, Conn., Kanada; Mr. Stp. Jakubickas, 114 State St., Welland, Ont., Kanada.

MUSŲ DIENŲ ĮVYKIAI

Rašo DOMAS AIDOKAS

LAISKAI

Amerikos lietuviai yra gavę daug laišku nuo pabėgusiųjų ir ištremtųjų lietuvių, vaizduojančių komunistų brutalybes ir nežmonišumą. Gavau ir aš daug laišku, kurie bus negincinami dokumentai, istorijai medžiaga — faktai. Kai kurie laiškuai tiek šiurpus, kad žmogui silpnos širdies, ar per daug jausmingam pavojinga skaityti šiuos laiškus.

Savanoriai kovamai už laisvę ir nepriklausomybę Lietuvos, mano kaimynai; Pranas R. ir Petras P. savo laiškuose pasisako, kad jiems komunizmas nebuvo bausis, jie bėgo ne nuo komunizmo Karl Marx'o propaguoto, bet nuo rusiškojo komunizmo gyvuliškume ir brutalybėje Lietuvai atnešto. Jie teigia, kad kas Karl Marx'o komunizme tobulaus buvo, rusiškieji komunistai išdildė! Staliniškas komunizmas esąs pasaulio žmonių baidyklė, aršesnis už vokiškąjį nacizmą.

NERIMAS BERLYNE

Vakary demokratijų administracija ir pareigūnai bei kariuomenės daliniai ištraukiami iš Berlyno. Berlyniškiai nerimsta, jaučia rusų Berlyno užvaldymo pavojų. Kai anglai, amerikona ir prancužai išsikraustys iš Berlyno, tuomet prasidės berlyniečių skerdynės, kaliniai ir ištremimai. Štai kame nerimo pagrindas.

Kodel anglai, amerikona ir prancužai rengiasi apeisti Berlyną? Šis klausimas stovi prieš demokratijų visumėnį ir vokiečius. Atsakymas į šį klausimą tegali but tik vienas: Berlyne vakarų demokratijų valdovams darosi karšta! Jie pralaimėjo "šaltąjį karą" Berlyne.

New York Times klausia: kokis bus efektas rytų ir vakarų Europos žmonėms, kai pasitrauks amerikona ir jų bendrai iš Berlyno? Pats laikraščio redaktorius atsako: "Lengva įsivaizduoti, suprasti, kad vakarų demokratijoms Berlyne nesaugu buti".

SNIECKAUS PROPAGANDA

New York Times korespond. C. L. Sulzberger ir Drew Middleton patiekė pranešimus savo laikraščiu iš Berlyno ir Pragos, kad Baltijos kraštų gyventojai masinėmis grupėmis ištremiami į Sibirą ir kitas Rusijos dalis. Jie paduoda statistinių žinių, faktų, kuriuos, be abejonės, jie gauna iš anuos pusės geležinės uždangos nuo komunistų ar jicms "ištikimų" žmonių ar vakarų kraštų šnipų rytų Europos kraštuose.

Kai šių korespondentų pranešimai pasirodė Amerikos spaudoje, tuomet Kremliiaus valdovų propagandos biurai suskubo nuneigti žinias patiekdami savostiskas žinias apie Baltijos kraštų žmonių ukinį gerbuvį ir industrinę bei ukių pramonės gamybą, kurį pralenkė 1940 metų buvusia gamyba. Šitas žinias patiekė Lietuvos komunistų partijos šulo drg. Snieckaus vardu p. Harry Schwartz (spėjau, žydelis). Dėja, po ilgoko pranešimo apie komunistišką "rojų" ant žemės Baltijos kraštuose, šis korespondentas, ar tiksliai ar per neapsižirėjimą, gale pranešimo patiekė žinias, kad kuris Baltijos kraštų ukininkas turėjo 20 avių, dabar turi 2 avis, kuris turėjo 6 karves, dabar turi 1 karvę, kuris turėjo 4 arklius, dabar turi 1 arklį ir t.t.

Susidaro įspudis, kad Snieckaus propagandistai padarė sužinią melagystę, ar jų žinių gavėjas, p. Hary Schwartz, gautas žinias papildė per klaidą ar tiksliai, bet jo tas pranešimas numaskuoja Kremliiaus propagandistų melavimus, parodo komunistinį "rojų" tikruoju pagrū! Tokių "klaidų" ir netikslumų tankiai pasirodo rusų propagandoje. Žodžiu, drg. Snieckus, ar jo agentai norėdami nuneigti žinias C. L. Sulzbergerio ir Drew Middletono apie Baltijos kraštuose padėtį, blogai patarnavo Kremliiaus politbiuro propagandistams.

Washingtono sudaryta abiejų partijų ir nepartiečių žinovų komisija, kuri padės nustatyti naują ir tvirtą politinę liniją link komunizman pasvirusios Kinijos.

...sukaktį nuo karalienės J... gailos žmonos. —Lenkų s... "Gwiazda" rug... laidoje tilpo... apie lietuvių B... kevičiaus ir F... cikaitės sutuok... —Toje pačioje... je' rugpjūčio... tilpo ilgas ap... eiliuotas atvira... linui, pavadinta... laišką Stalim... Litwino Do St... Stalinas mokė... ir tą laišku... iš susijaudinim... pas Abraom... šių ožkų gany...

SUSITU

Š.m. liepos 30... phijoje gyvena... tuvis Bronius... S. F. Winfield'o "Chi... the Land and the... cija Vilčikaitė... puota ir šokiai... pijinėje svetain... je šalia šv. Jurg...

Amerikos Li

Skaityt... Amerikos Li... nis piknikas p... dienį, rugsėjo... metais, prieš... Jurgio Babran... ne, Manville g... ter, Mass. Pib... ma susidės iš... testų, dainų, k... kurių kiekvienas 80 iš... gyvena iš žemės, ir... kankuja, arba 4/5 da... rciasi ukininkyste.

Čia talpina... kos Lietuvis... dai, kurie net... munizmas, aišku, dau... dirbamos žemės nepri... be daugiau ryžių ne... Reikia pramonės. Pr... gi kurti reikia kapi... ir patyrusių žmonių. T... jų ir žmonių teturi... Reikia. Todėl visi tie "lai... laikymo ir pas... už išplatintus ž... P. Sumskaitė, Lond... J. Kerbels, Broad B... G. Kaminsky, Xer... Falls, Mass. J. Matulewicz, Baltim... J. Alisnuskas, Worcester... J. Palubeckis, Worcester... J. Dumblauskas, Worcester... Conn. J. Krupis, Ann Arbo... C. P. Palmer, New H... K. Krutikas, Brookl... J. P. Semanavich, Worcester... J. M. Nevis, Worcester... Dr. B. K. Venetis, Worcester... M. Janush, W. Hartford... P. Kuzlauskas, Detroit... St. Paskevich, Fair... J. Jodelis, Amherst... S. Bartkevicius, Midd... J. Klimavičius, Detroit... Maine J. Liberis, Amherst...

Šiais metais... paskirta šios... Televizijos Se... nevirš \$200.00;... Laikrodėlis, v... 3. Waterman v... ta \$10.00; 4. L... kai ir Angl... žodynas \$6.00;... kos Lietuvis... numerata, vert... Amerikos Li... nistracija tar... ačiu visiems... darbininkams... Visais reikala...

Amerikos Li... 14 Vernon St.

Amerikos Li... 14 Vernon St.

KATYNO KALTININKAS AIŠKUS!

Sekant Švedijoje deponuoto dokumento pėdsakais, išaiškėjo, kad profesorius Navilles minėtasis lenkų teisininkas nebuvo tas patys lenkų juristas, kuriam marionetinė Lenkijos vyriausybė buvo pavedusi ištirti masinių Katyno žudynių klausimą. Profesorius Navilles minėtas, kurį čia vadinsime ponu X., Stockholme deponavo ne savo paties užrašus, kaip ir prof. Naville klaidingai manė, bet savo nužudytojo kolegos, Krokuvos advokato Romano Martino, kuriam šį reikalą buvo paves-ta tirti, surinktąją medžiagą. Komunistinė Lenkijos vyriausybė šį reikalą jam buvo pavedusi ištirti, matyt, tikėdamasi, jog kvota įrodys vokiečių kaltumą.

Ponas X. savo kolegos paruoš-tąjį kvotos protokolą perdavė švedų laikraščiui Dagens Nyheter, kuris vėliau, remdamasis protokolo duomenimis ir pono X. komentaris, paskelbė straipsnį, vardu "Masinės Katyno žudynės — rusų nusikaltimas". Svarbiausias to straipsnio vietas čia pacituojame.

Vis tebesikartojant plačiai paplitusiems gandams, kad tikrieji Katyno žudynių kaltininkai ešą rusai, Lenkijos teisingumo ministeris Swiatkowski 1947 m. pradžioje pasikvietė pas save Dr. Romaną Martinį ir pavedė jam žudynių klausimą iš-tirti. Kvotos duomenys turėjo būti pagrindu Katyno bylai, kuri turėjo vykti Varšuvoje ir ga-lutinai nušviesti vokiečių kaltumą. Martinis su nepaprastu rupestingumu pradėjo darbą ir net gavo iš rusų leidimą masinius Katyno kapus vėl atkasti. Tarp vokiečių paliktų dokumentų, ku-riais Martinis taip pat naudo-jo si buvo rastas vieno vokiečių karinės misijos nario Slovenschiko, iki pat rusų—vokiečių karo pradžios rezidavusio Mask-voje, asurašinėjimas su gestapo centru Berlyne. Liudininkais buvo apklausti pora gyvų išli-ksusių lenkų karininkų, jų tarpe ir prof. Swianewiczius iš Vilniaus, dabar gyvenęs užsienyje. Martinis kvotą pradėjo be jokių tendencijų, stengdamasis surasti tikrąjį tiesą.

Surinkus daugybę atskirų deta-lių, galų gale paaiškėjo, kad visi Katyno miške nužudytieji karininkai tikrai buvo suaudyti 1940 m. kovo, balandžio ir ge-gužės mėnesiais, taigi tuo metu, kada Katyno apylinkėse tebebuvo dar rusų valdomos.... Jų nužudymui vadovavo šeši rusų NKVD karininkai iš Minsko. Jų pavardės: Lew Rybak, Chaim Feinberg, Abraham Bomsović, Boris Kucov, Ivan Siekanov, ir Osip Lisakz. Už masinių žudy-mų įvykdymą atsakingas buvo vienas NKVD karininkas iš Maskvos, pavardė Burianov.

Žudymo būdą liečiančios smulk menos tyrinėjimus privedė prie ty pačių duomenų, kaip ir vo-kiečių tyrinėjimais 1943 metais. Kiekvienu atveju mirties prie-žastis buvo šūvis į pakaušį. Pasmertieji turėjo stovėti ant masinio kapo kranto, ir kurį vė-liau jie arba patys įkrito, arba buvo įstumti. Daugeliu atvejų pakao vieno šūvio; tačiau kai kurie lavonai rodo dviejų arba trijų šūvių pėdsakus. Belaisvių rankos buvo užpakaly surištos, ir durių žaizdos, padarytos ti-pingų rusiškų daugiakampių durtuvų, leidžia spėti, kad daugumas aukų priešinosi. Daugely lavonų pastebėti žandikau-lių sulaužymo arba galvos su-žeidimo ženklai, matyt, nuo re-volverių rankenų smugčių....

Gana būdinga smulkmena, vi-sai nepaminėta vokiečių suda-rytosios komisijos akte, yra tai, kad šaudymas visais atve-jais atliktas vokiečių kariniais pistoletais, 7,65 kalibro. Vokie-čiai tada sąmoningai šį faktą nutylėjo, kad nusikaltimas ne-būtų jiems primestas. Tačiau Dr. Martinis konstatavo, kad

pistoletai buvo gaminti Gustavo Genschowo & Co. fabriky Dur-lache prie Karlsruhės. Šie pisto-letai vagonais buvo eksportuo-jami Rusijon pagal 1922 m. Ra-pallo sutartį. Dr. Martinis savo protokole pabrėžia, kad šis fak-tas itin kalbas prieš rusus. Jei-gu vokiečiai tikrai būtų norėję šį rusų nusikaltimą sufalsifi-kuoti, jie būtų galėję, prasidė-jus vokiečių—rusų karui, leng-vai pasinaudoti tukstančiais ru-sišku ginklu, kurie jiems tada pateko į rankas.

Katyno miškas jau nuo 1918 metų NKVD buvo naudojamas egzekucijoms vykdyti. Nuo 1931 metų ši sritis civiliams gyvėn-tojams paskelbta draudžiamąja zona. Nuo 1940 metų šią vietą saugojo specialūs NKVD patru-liai su šunimis, kad joks pašai-linis nė artyn prie jos neprieitų. Netoli žudynių vietų buvo pas-tatyta didelis gyvenamasis blo-kas NKVD pareigunams....

Romaso Martino bugštavi-mai, įteikiant šį protokolą tei-singumo ministeriui Swiatkow-skiui, nebuvo be pagrindo. Praė-jus porai dienų nuo jo sugrįži-mo iš Varšuvos, Martinis buvo nužudytas. Nužudymas įvyko jo bute, Krokuvėje, Krupscios gatvėje Nr. 10. Žudikai buvo du jauni fanatikai komunistai—devyniolikametis Stanislovas Wroblewski ir jo septyniolika-metė sužieduotinė Jolanta Ma-klakiewicz, žinomojo lenkų ko-munisto, Krokuvos ir Varšuvos filharmonijos orkestrų dirigento, dukterė.

Nužudymas sukėlė tokį susi-jaudinimą, kad jo užtušuoti ne-buvo įmanoma. Žudikai buvo areštuoti, tačiau po kelių dienų jie iš šv. Mykolo kalėjimo, ku-ris yra vienas labiausiai saugo-mų Lenkijos kalėjimų, pabėgo.

TYLOS ŠAMOKSLAS

Amerikiečių žurnalistas Ju-lius Epšteinas, savo straipsnyje paskelbęs aukščiaui cituotus do-kumentus, rašo:—

"Aš specialiai taip išsamiai pacitavau Dagens Nyheter straipsnį, nes jis yra vienas iš svarbiausių dokumentų šioms žudynėms išaiškinti. Visiškai savarankiškai Dr. Martino pa-daryta kvota davė tuos pačius rezultatus, kaip ir vokiečių su-darytosios komisijos tyrimai. Be to, Martinis išryškiso nau-jus svarbius faktus, kurie dar labiau išryškina rusų kaltę. Jis paskelbė NKVD karininkų, ku-ris skerdynes organizavo, pa-vardes ir nustatė, kad žudynėms panaudoti ginklai buvo vo-kiečių Rusijos eksportuotieji pistoletai.

Aš gerai žinau, kad šis straip-snis tėra tik dabartinės Katy-no sferos padėties pavaizdavimas. Tačiau to pakanka šio straipsnio tikslui. O tikslas yra pralaužti tą ypatingąjį tylos są-mokslą, ligi šiol tebebugautį šį nusikaltimą. Pasaulis turi pa-galiau oficialiai sužinoti, kas yra tikrieji Katyno žudikai!

Aš siūlau sudaryti amerikie-čių komisiją masinėms Katyno žudynėms ištirti. Šis komitetas turėtų pakviesti visus gyvuo-sius tiesioginius ir netiesioginius liudininkus ir juos viešai apklausti. Reikėtų išklausti ir gen. Anderso bei Mikolajczyko pareiškimų. Net Sovietų Sa-jungos vyriausybę reikėtų pa-reikalauti, kad ji atsiųstų savo atstovus. Savaimė suprantama, turėtų būti leidžiama naudotis ir visais dokumentais, liečian-čiais masines Katyno žudynes—nesvarbu, kur jie bebūtų saugo-jami: JAV karo departamente arba kitur.

Jei šiai amerikiečių komisijai pavyktų nustatyti tą patį, ką nustatė 1943 m. vokiečių suda-rytoji komisija ir vėliau Mikolajczykas bei Dr. Martinis, tada Sovietų Sąjungą reiktų oficia-liai pareikalauti, kad ji nusikal-mo vietą būtų leista nuvykti specialiai nešališkai komisijai. Ją sudaryti galėtų Tarptautinis

NOBELIO DOVANOS LAIMĖTOJAS

DR. JOHN R. MOTT, Nobelio dovanų laimėtojas rodo, ku-riuose kraštuose skaitomas tarptautinio leidinio "The Upper Room". Šis krikščioniškas veikalas, 2 milijonai egzempliorių, spausdinamas Portugalų, ispanų, kiniečių, armenų kalbose. Dr. Mott susipažinęs su visais kraštais, kur krikščionybė skelbiama, perplaukęs Atlantiką 110 kartų ir Pacifiką 18 kartų.

Raudonasis Kryžius, kaip tai 1943 m. yra siūlusi egzilinė Lenkijos vyriausybė.—Tai, ma-no nuomone, būtų vienintelis kelias išspręsti šiai "Katyno mislei"— išspręsti "mislei", ku-ris, be abejonės, yra vienas di-džiausių nusikaltimų žmonijos istorijoje".

Mūsų įsitikinimu, ir šiuo ke-

liu nebus daug pasiekta. Tačiau viena yra aišku: tylos šamokslą pralaužti būtina! Nekaltųjų kraujas šaukias ne tik Katyne, kad kaltininkai būtų sudrausti —jis šaukias visoj raudonojo teror pavergtoj pasaulio daly, o ypač sunkiai kenčiančioje ir žiaurai naikinamoji mūsų tė-vynėje.— M-is.

SUKELKIME 10,000 NAUJŲ GARANTIJŲ

Jau baigiame pasiekti 10,000 lietuvių tremtinių, ku-rie atvyko į Jungtines Ame-rikos Valstybes. Tai didelio masto žygis, padarytas dė-ka Amerikos lietuvių pasi-šventimui, kurie nepabijoję sunkumų ir išrašė laiku ga-rantijas. Šis įvykis parodo, kad lietuvių tautos sunys ir dukros noriai ištisia pa-gelbos ranką savo tautiečii gelbėti.

Tačiau darbas dar nebaig-tas. Dar daugelis tukstan-čių lietuvių tremtinių tebe-laukia darbo ir buto garan-tijų, be kurių jie negali pa-tekkti į mūsų kraštą. Visos sąlygos tremtiniams atsi-kviesti yra labai palankios Amerikos valdžia atveža iki pat Amer. krantų be jokio atlyginimo. Butų labai didelis nuostolis mūsų tautai, jei mes nesugebėtume atsi-kviesti ir likusių Europos stovyklose tautiečių.

Mums reikia dar 10,000 naujų garantijų iki š. m. spalio mėn. Todel BALF'o Valdyba skelbia rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais ga-rantijų vaju. Mes kreipiamės į Amerikos lietuvius prašy-dami rašyti daugiau ga-rantijų. Į garantijų parupi-

nimo darbą turime įsijung-ti visi lietuviai, tiek senesni gyventojai, tiek naujai at-vykusieji. Kiekvieno nau-jai atvykusio yra šventa pareiga išsikviesti ir savo draugą bei pažįstamą, su kuriuo gal bendrą vargą pa-kelė begyvendamas stovyk-lose. Jei kas pats dar nepa-jėgia, tai tegu suranda sa-vo naujų draugų ir pažis-tamų tarpe nors pastogę pirmomis dienomis prisig-lausiti. Mes neturėsime pil-nos laimės jei mūsų broliai tebevargsta.

Tremtinių gelbėjimo dar-bas yra šiuo metu pagrindi-nis mūsų tautinis uždavi-nys. Neleiskime tremtinių atvykimui nutrukti. Gelbė-kime vieni kitus! Vykdyki-me garantijų vaju! Tenebu-na nė vieno lietuviuo tremti-nio, kuris liktų neišgelbėtas. Tat į darbą kas gyvas!

BALF'o Valdyba ir Imigracijos Komitetas

SKUBIAI REIKIA

Nors dviejų kambarių del-trijų dirbančių ir vienos 10 me-tų mergaitės. Pageidaujama apylinkėje šv. Kazimiero baž-nyčios. Malonėkite pranešti—telefonu: 5-7250.

AMERIKOS LIETUVIO PIKNIKAS

Prie ežero kranto, gražaus miško Erdvioj svetainėj šoks jaunimas, Prakalbos, valgiai—ten bus visko—Spaudos didžiausias susirinkimas.

Medžių šakose šlamės vėjelis, Burdamas laimę puikiam jaunimui, Dainuos mergaitė, dainuos bernelis, Aidės džiugėsiai suspažinimo.

Vėl pasirodys mūsų tautiečių Didžiausios jėgos, tautos vienybė, Darbai tauriausi laisvų piliečių,—Spauda bujoja mūsų lietuviybė.

Per visą dieną čiulbės paukšteliai, Pasveikins svetį, seną ir jauną, Tiktai stebėsis tvirti jaunuoliai, Kad mūsų jėgos nepasiliauna.

Už miško saulei tik nusileidus, Po dovanų laimės išmėginimo, Šypsenos saldžios puoš visų veidus, Džiugėsyj duosnaus susirinkimo.

P. AUKŠTIKALNIS

Mokslas ir Kampa

KAIP GAMINAMOS ATOMINĖS BOMBOS

Atominės bombos paslap-ties klausimas jaudina da-bar visą žmoniją. Kartais pasigirsta tendencijų tą pas-laptį atidengti. Kartais pa-sirodo žinių, kad tulos ato-minei bombai gaminti me-dži agos ir net mašinos iš JAV gabenamos į SSRS. Tai jaudina visus taikos saugo-tojus, ypač, kad atominė paslaptis visomis priemonė-mis stengiamasi išvogti, kaip nors suzinoti.

Kai ta kova vyksta, kova dėl atominės paslapties su-zinojimo, bandoma apskai-čiuoti tai, kas dar yra gali-ma. Dabar spėjama, kiek gi Amerika galėtų turėti atominę bombų?

"Armed Forces Chemical Journal" atominės energijos specialistas Campbell patie-kia kaikurių duomenų, iš kurių galima daryti išvadų.

Kodel 1940 m. Prancu-zai Pralaimėjo?

Gen. Maurice Gamelin, buvęs prancuzų kariuome-nės vadas, tvirtina, kad 1940 metais vokiečiai už ė m ė Prancuziją dėl to, kad ang-lai nedavė prancuzų kariuo-menės vadovybei pažadėtos savo aviacijos paramos, kai nacių tankai, pralaužę fron-tą veržėsi į Prancuzijos gi-lumą. W. Churchill tada at-sisakė išleisti lakunus iš Anglijos, atsikalbėdamas, kad jie būtų būtina reika-lingi pačiai Anglijai ginti.

Taigi, savi marškiniai vis arčiau kuno. Ir Belgijoje ang-lai pasielgė anekdotiška-ki kreipdamiesi į karalių Leopoldą: "Jūs kariaukite, kol mes pabėgsime..."

PRIEŠ KARĄ

Lietuvoje gyventojai tau-tybėmis taip skirstėsi: lie-tuvių — 87,3%, žydų — 7,6%, lenkų — 3,2%, vokie-čių — 1,4%, ir kitų — 0,5%. Bolševikmečiui užėjus buvo nacionalizuota viso 986 fir-mos, kurių turto vertė, pa-gal tada sudarytus aktus, buvo 413,412,000 litų. Iš to skaičiaus: žydams priklaus-o 560 firmų, 147,076,000 li-tų vertės; lietuviams—276 firmos, 166,594,000 litų vertės; lenkams—86 firmos, 17,323,000 lt. vertės; vokie-čiams—31 firma, 134,000 lt. vertės ir užsieninių firmų buvo 13, kurių vertės atžy-mėta 58, 348,000 litų. Ru-sams įsteigus L. pramonės komisariatą, žydų aukštų valdininkų buvo 82%!

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

(English - Lithuanian dictio-nary). Paruošė A. Herlitas. 400 pusl. Šio žodyno nemažai Ame-rikos lietuviai nusuntė savo giminėms ir pažįstamiems trem-tiniams į Europą. Kaina 3.00. prisuntimu \$3.25.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Campbell pasbė JA Valstybės 194 kasdien pagaminat svarus atomeinei bo-tinai reikalingu ma-kuriu vienai bombai apie 30 svarų. Iš ro-mos išvados, kad apie 75 atominės bombos gaminti. Tai per visą atomi-ųjų gaminimo lai-ju spėjo pasigaminti 250 atominių bombų. Esanti pasigami-400.

Vienos bombos pa-mas atsieina apie 20 milijonų dolerių, tai at-bos, kurias Ameri-ka kainoja apie 250 dolerių.

Specialistų apskai-atomines bombas ma-žaus objekto ma- Rusijoje jie pra- apie 80-90 vertę, kurios reikia tik- mines bombas. T- jau dabar turim- minijų bombų vi- sunaikinti svarbia- RS centrus.

Parsidu- and Knyg- Anglų Kalbos tojas

Norintiems angli-gramatiką išmok- išigyti knygą AM- BOS MOKYTOJAS naudingi pasikal- liaujant traukini- ja, pas siuvėję, kn- panašiai. Knyga l- lapius, stipriai virš- kaina tik 2.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Kaip Tapti Piliečiu

Klausimai ir atsa-lų ir lietuvių kalb- turintims Ameri- ypatingai nauding- Kaina—25c, su pa-

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

"AIDU" CO

didžiausj pasaulio turos žurnalą. Kain- ty—6 dol. J. A. V- Kanadoje. Prensu- J. A. Valstybėse— caga 28, Ill.; Kan- St. Dargis, 99 G- Toronto 3, Ont.

Progresas

Kasdien buma- kaip su juo orien- 57 su t- Sully- kaina- tyk "Lietuvių Na- mėnesi, kaina \$1.00. LIETUVIŲ NA- 332 N. 6th- Philadelphia

MOKSLO ENGLISH SECTION

ATOMINĖS BOMBOS

Campbell pasakė, kad kasdien pagaminama apie 30 svarų. Iš romos išvados, kad metus galėjo pasiekti apie 75 atominės bombos. Tai per visą atominių bombų gamimą jau spėjo pasigaminti kas jau spėja, kad esanti pasigaminti 400.

Vienos bombos masė atsieina apie milijoną dolerių, tai bos, kurias Amerikainuoja apie 250 dolerių.

Specialistų apskaičiavimai rodo, kad mažus objektus galima sūsiuoti. Rusijoje jie pradedami apie 80-90 vertę, kuriuos reikia turėti dabar turint minčių bombų visumą sunaikinti svarbius RS centrus.

LITHUANIAN THINKS REDS CAN BE, UPSET

Lithuanian who once saw tiny country absorbed in one of Joe Stalin's strategy maps—today thinks Lithuania could up the Russian Bear the minutes attention is diverted.

Gen. Stasys Rastikis, commander-in-chief of Lithuania's armies.

The general told how he and his officers were "dismissed" the Russians took them the first time in 1940.

Moscow the previous year had been among Lithuanian

officials wooed by Stalin—who claimed that war with the Germans was "inevitable" and the Soviets should have cooperation in preparing to meet them.

"That was the official version", the general said, "but in 1937 and 1938 I had seen operative maps in Russia—showing Lithuania as part of Russia".

(All this, recall, preceded the war's beginning and the period when Russia and Germany were allies)....

(Mirror, Los Angeles, May 24, 1949.)

Human Rights, U. N., and Bolshevik Iron Curtain

The iron curtain... would be beneficial not only to the Soviets themselves but even the rest of humanity. A country whose government calls for "proletarian dictatorship" which proclaims slavery to be liberty, and considers pauperism to be good fortune for the inhabitants, must be fenced off from the outside world like a home for the insane is fenced off.

Information about the human Bolshevik cruelties is constantly coming from behind the iron curtain. This news demotes the conscience of the world. The Western democracies try to restrain the United States with international treaties intended to enforce respect for human rights. Moscow has signed many such documents. Yet every time that the question of the violation of human rights in the Soviet Union arises in the free world, the same retort is always heard from Moscow: this is our internal affair in which the outside world has no right to interfere.

In the meantime, the Bolsheviks are gradually killing from eight to fifteen million people in forced labour camps. This is a clear violation of the pledges the Soviet Union made in signing the United Nations Charter. This Charter contains many regulations concerning the protection of human rights.

(P. Dailide, Former Minister of Lithuania, Newsletter from Behind the Iron Curtain, Stockholm, May 27, 1949.)

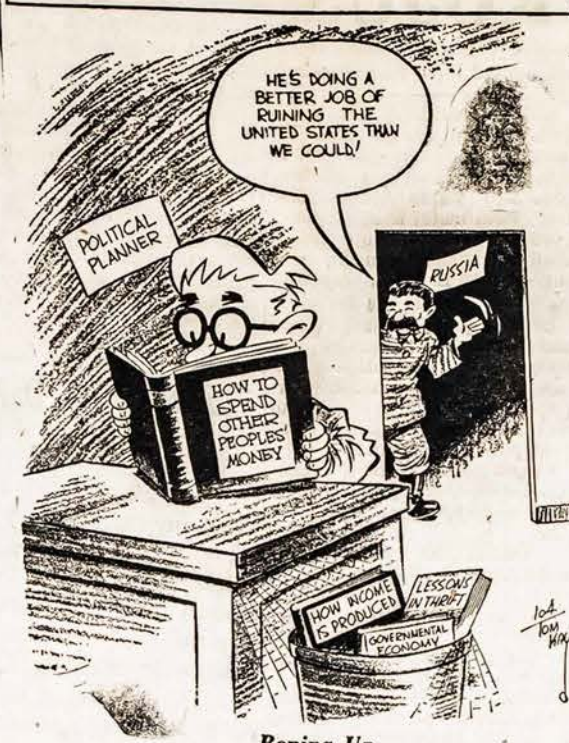
Veterans' Questions and Answers

I am receiving \$13.80 compensation every month for service-connected disability. If I become permanently and totally disabled for causes not to service, will I be entitled to compensation for non-service connected disability?

Yes. Payment will be made to you under the benefit of the higher amount, if you are otherwise eligible.

THE AMERICAN WAY

Boning Up

AMERIKOS LIETUVIO SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Siuomi pranešam visiems Amerikos Lietuvio skaitytojams, kad mes ruošiamės prie Amerikos Lietuvio metinio išvažiavimo, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 4-tą, prieš Darbo Dieną, tuojau po pietų, Jurgio Babrausko pavilijone, Leicester, Mass.

Šiame rengime turėsime gausią programą, kuri susidės iš muzikos, dainų, prakalbų, o pasilinksminimui grieš Lietuvių Orkestra po vadovyste Stasio Bartašiaus.

Šitas išvažiavimas yra rengiamas dėl Lietuviškos Spaudos palaikymo. Ir dėl tos spaudos palaikymo Administracija yra pagaminusi vertingų dovanų del laimėjimų: Televizijos Setas, Rankinis laikrodėlis, Fontaninė Plunksna, Lietuviškai - Angliškai ir Angliškai - Lietuviškai žodynas, ir Amerikos Lietuvio pranešara metaus. Dovanų laimėjimo tikietukai pasiduos po 25c vienas; visa knygelė iš 15 tikietukų, \$2.00. Visas nuo parengimo likęs pelnas yra skiriamas Amerikos Lietuvio palaikymui.

Kiekvienas darbas yra sunkus, kad padaryti iš jo pragyvenimas, o apšvietos darbas yra dar sunkesnis. Žmogui reikia labai ilgai mokytis, kad iš mokslo daryti pragyvenimas.

Šiandien jau turime daug mokytojų žmonių, todėl turime ir geresnes darbo sąly-

Dėl Aliarmuojančios Lietuvių Buklės Belgijoje

Belgų - flamandų laikraštis "Het Nieuwsblad" "Naujųjų" lapas" š.m. liepos 10 d. 191 nr. str. "Het Problem der Heimatlosen in ons land" užjaučiamai rašo apie benamų, beteisių lietuvių ir kitų tautų DP vargus ir kančias Belgijoje.

"78 baltai—rašo laikraštis—gyvena Briusely po atviru dangum. 28 vaikai, 26 vyrai ir 24 moterys naktį praleidžia ant akmenų. Jauniausias iš jų yra trijų savaičių.

Jie sunkiai dirbo vokiečių koncentracijos stovyklose, daugelis buvo politiniai kaliniai. Jie atvyko į Belgiją pagal sutartį 2 met. anglių kasyklų darbams. Dveji metai prabėgo.... Iš jų jau dauguma nedarbingi, iš 50 vos du betinka fiziniam darbui.

Jas niekas nesirupina. Jie norėtų grįžti į Vokietiją, į stovyklas, arba išemigruoti į Kanadą, JAV ar kur kitur.

Jie nekalba nei prancūziškai nei flamandiškai. Jie kalba lauzyta vokiečių kalba. Į Rusiją jie protestuoja grįžti. Jie tvirtina: "Mes nenorim nieko girdėti apie Rusiją. Mus ten laukia Sibiras. Mes šiuo metu neturim Tėvynės. Bolševikai ją mums išplėšė. Mes norime dirbti ir uždirbti duonos ir vaikų gyvybės išlaikymui. Policija mums bagažą atėmė. Iš oficialių įstaigų mes negaunam nieko. Mes esam palikti mirčiai iš bado. Vaikai negauna ne tik pieno, bet ir nieko šilto. Netgi šalto vandens stiklo".

Toliau laikraštis užsiuola, kodėl oficialios ar šalpos įstaigos nepadedą šiems žmonėms.

Straipsnio atsiuntėjas laiško gale rašo: "Musų žmonos serga, vaikai serga ir miršta, o mes neturime teisės jų aplankyti". Š.m. liepos 11 d. išsukaus vieną piliētį, jam buvo pranešta, kad jo vaikas sunkiai serga ir guli Briuselio ligoninėje, o žmona St. Hubert, už 140 km. Jam paprašius, ar nebūtų galima aplankyti sergantį vaiką, buvo atsakyta, jeigu iki sekmadienio—liepos 17 d. vaikas atlaikys, nemirs, sekmadienį galės aplankyti. Visa tai daroma, kad mes grįžtume atgal prie darbo, anglių kasyklose. Kadangi tai daroma prievarta, o ne gražumu, dar daugiau visus nuo grįžimo atstumia, nes nė vienas nenori būti prievartaujamas, XX amž. vergas".

Mus nepaprastai stebina, kad maža belgų tauta greit užmiršo svetimos okupacijos dienas ir nesupranta lietuvių tokios pat tautos okupacijos ir ištrėmimo vargų. Argi humanizmas belgų tautoje yra visai išnykęs?

Mes prisimenam, kaip Nepriklausomybės laikais su simpatija sutikdavom belgų delegacijas, meno atstovus, meno parodas Lietuvoje. Ateis vėl Nepriklausomybės laikai ir mes bijome, kad lietuvis, prisimėjęs belgų atsiliginimą už simpatijas, iš pykčio nebeuorės girdėti belgų vardo.

Taip pat mums nesuprantama, kodėl musų vadovaujantieji veiksniai, lygiai kaip belgų oficialios įstaigos, nepadedą ir mirtiną vargą pakliuvusiems lietuviams.—Laisvoji Lietuva

Jumoristika

Paskutinis žodis

Vaikas:—Ar tikrai šiame žodyne yra surašyti visi žodžiai?

Tėvas:—Ne, vaikeli, einant laikui, susidaro nauji žodžiai, kurie įeina į kalbą, bet dar nėra įrašyti žodynuose.

Vaikas:—Norėčiau žinoti, koks yra paskutinis.

Tėvas:—Tai tau galėtų pasakyti mama, nes jai visados priklauso paskutinis žodis.

Pamoka

Mokytojas:—Paėmę į rankas tas lengvas, dailias knygytes, žinokite, kad jos yra sunkios.

Mokinys:—Bet yra sunkių ir biaučių knygytų, kurios yra taipgi labai blogos.

Mokytojas:—Ar galėtum duoti pavyzdį.

Mokinys:—Taip, nagi, viešosios paskolos knyga.

Tupi varna, ant šakos, Ties pat Stalino galvos Ir vis kvarksi: tu Juozeli, Visą svieta pavergt gali. Tik nelaimė, nes giltinė Kal' jau graba tu lentinį... O tu kipsū!—visa gauja Laužą pekloj tau jau krauja, Kur tu degsi, smaloj virsi, Baisių kančių ten patirsi. Bet jei gali būt danguje, Tai giedok jau—Aleliuja!... Ir tapk tokiu, kaip reik buti, Kad numirus—nepražūtū... Kad papuolus kur yr' Dievas.... Visų gerų žmonių Tėvas. Paleisk visus iš Sibiro, Tapk teisingu, kaip reik' vyrū. O ypač gi vėl Lietuvoj Gražink laisvę, kaip kad buvo. Kol ją tvarkė dar Smetona — Nepažino ji tirona. Tokio, kaip tu, brole, kad esi. Atmink Juozai—greit padvėsi. Degsi, virsi nuolat smaloj. Ir tas tėtis, brole, be galotū... K. Vidikauskas

PHILADELPHIA, PA.

LANKĖSI CHICAGOJE

Š. m. rugpjūčio pradžioje žinomų veikėjų Jono ir Marijos Griganavičių, gyvenančių 2615 E. Allegheny Ave., Phila. 34, Pa., duktė Eleonora Griganavičiūtė su savo gera drauge Irena Braniakyte vienai savaitei buvo išvykusios į Chicago, kad ten paviešėtų ir apžiūrėtų tą garsųjį miestą.

Palangos Trejos Devynerios

Yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip, kad pavartojus ją tulą laiką žmogus gauna naujų spėkų ir energijos. Kiekvienas kas tik nori būti visados sveikas, turėtų vartoti TRE-JANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispesijos, vidurių užkietėjimo, nerviško, stoko apetito, širdies supykimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo upo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devynerios parsiduoda po \$1.00, su prisuontimu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Medus Jau Čia

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko ir paliko Amerikos Lietuvio krautuvėjų šiu metų šviežaus medaus. Medus parsiduoda po \$1.10 už kvortą. Pusė galiono \$2. 12 auuncų 35c. Koriukai parsiduoda po 60 centų.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

COLCHICUM

... The Wonder Bulb

6 for \$2

Simply place these bulbs on bare soil, place in window sill—then enjoy the excitement of your friends.

GUARANTEED to flower without soil, water or care. Complete story in each carton. Excellent gift for flower lovers, children, shut-ins, and beginners.

TOP QUALITY BELLS for only \$2.00. Imported from Holland—SUPPLY LIMITED. Sent \$2 today. Satisfaction Guaranteed. Order entails you as Club Member, without obligation, in the famous

Bull of the Month Club
125 Madison, Dept. 57 Chicago 3, Ill.

TĒTL, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĒJU!

The Speedline CORONA

UŽSIMOKA PATI UZ SAVE BILE KURIOJ ŠEIMYNOJ

Corona mašinėlės atmo- vicius, 9853 So. Loo- gan kiek kainavo. Užei- te pas bile pardavė- ... pamatykite maš- inėle.

Naujos Po-karinės Rašomos Mašinėlės

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausias pasauly. Jas daugiau naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškausias. Be jų nepaieina nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk ir Tamsta. Mašinėlių kainos įvairios — \$71.55, \$82.15, \$93.57 su taksomis.

Sulg reikalo, uždedam ir Lietuviškus akcentus už tą patvinau yra tuosiuo kaina. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutarty pinigi, prieš pirkimą pasitarkite su mumia, mes patarpinkausime. Krepkittė:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Visi Žino, Kad Šiame Krašte Gyvenantiems

yra butina gerai mokėti anglų kalbą. Gerai kalba išmokstama tik iš gerų knygų. Suinteresuotiems pranešama, kad AMERIKOS LIETUVIS yra gavęs mažą kiekį gerų anglų kalbai mokintis knygų:

Anglų Kalbos Gramatika Lietuviams
Autorius J. KUKANAUZA, 200 pusl.

Angliškai Lietuviškas Žodynas
Autorius A. HERLITAS, 400 pusl.

Abi knygos paprastuose minkštuose aparuose ir kaštuoja tik po 2 dol. (\$2.00) perkant vietoje, persiunčiant pasū—\$2.25. Gavus pinigų tuojau knygos išsiunčiamos.

Amerikos Lietuvis - 14 Vernon St. - Worcester, Mass.

Kaip Tapti

Klausimai ir atsakymai lietuvių kalbos mokymuisi. Turintiesiems Amerikos ypatingai naudingi. Kaina—25c, su paštiku.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Progresas

Kasdien buma kaip su juo orientuoties. 400 mevo rem 0.

LIETUVIŲ MAŠINĖLĖS
332 N. 6th St. Philadelphia

Dėmesio Moterims!

Yra numatoma AMERIKOS LIETUVIO piknike, kuris įvyks š.m. rugpjūčio 4 d., be kitų įvairių rūbų konkursų ir konkursų...

Tautinių rūbų konkurse bus premijuoti trys gražiausi lietuviški moteriški kostiumai ir bus paskirtos trys premijos...

Šiame tautinių rūbų konkurse gali dalyvauti moterys iš Worcesterio ir iš kitų vietovių. Tik visos prašomos ligi š.m. rugsėjo 1 d. asmeniškai arba raštiškai...

90 Worcesterio Muzikos Savaitė

Šiais metais Worcesterio Muzikos Savaitė bus nuo spalio 24 iki 29, dalyvaujant tarptautiniam žinomam Philadelphia orkestrui, Eugene Ormandy vadovaujant...

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programos sekm., rugp. 21 d. per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val ryte bus sekantis:

- 1—Wally Jason's orkestra. 2—Dainos. 3—Pasaka apie Magdute.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirat, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus

PRANEŠIMAS

Pranešama, kad Dr. Anthony Arent, M. D. Lietuvis Gydytojas Vidujinių Ligų Specialistas Atidaro Savo Kabineta Priima Pacientus Pagal Susitarimą

Parik Bldg.—507 Main St. Kambaris 304 Telefonas 7-2173 Worcester 8, Mass. (29-32)

Išveža Pelenus

Lietuvis išveža pelenus, liekanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras pataravimas tame darbe. Tairaukitės del kainos ir pasitarimo pas:

ALBERTA SMOLSKI 118 Sterling St., Tel. 2-4883 Worcester, Mass.

Didelis ir Įdomus PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

Rengia A. L. T. SANDAROS 16-ji Kuopa

SEKM., RUGPJIČIO (AUG.) 21 d., 1949 m.

Piknikas - Gegužinė

ĮVYKS TUOJAU PO PIETŲ

Babrausko Pavilijone, Manville gatvė, Leicester, Mass. Dainuos "Aušrelės" vyrų choras, vedamas muziko Jono Dirvelio.

ONA DIRVELIENĖ ir JONAS SPIRAUSKAS atliks žavų duetą.

Prakalbėle pasakys tremtinys PRANAS AUKŠTUOLIS Gros žinoma JONO DIRVELIO Orkestra.

Nuoširdžiai kviečia visus lietuvius atsilankyti SANDAROS 16 KUOPOS KOMITETAS

LEONAS ORENTAS

ROJUS

Komunistms okupavus Lietuvą, aš norėjau tapti komjaunuoliu.

Graži 1940 metų vasara. Ji savo gražumu dar padidino mano laimingas atostogas, nes aš džiaugiausi Mokytojų Seminarijos 3-ju kursų pažymėjimu. Dar vieni metai ir aš išeisiu į gyvenimą su mokytojo cenzu: auklėsiu jaunimą ir mokinsiu jį būti gerais Lietuvos sunumis, mylinčiais savo gimtą šalėl.

Oi daug planų kuriau, gulėdamas Siesarties pakrantėje, o smilgos, šalia linguodamos, pritarė savo galvelėmis. Ir margasparniai drugeliai aplinkui skraidė, rodos, norėdami išginti ir atspėti mano mintis.

Svajnas nutraukė tėvelio šaukią balsas. Jame pajutau kažkokį susirupinimą. Nusbubėjau.

—Vaikeli, buk namie, nes rusų karuomenė įžygiavo Lietuvon!

—O ką daro Lietuvos karuomenė? —Ką ji dadarys prieš jėgą! Juk mūsų taip mažą....

Tuo tarpu auto su garsiakalbiais važinėjo po šakių miestą ir skelbė netrukus atvažiuosiančią čia Raudonąją Armiją, kuri išvaudos mus nuo buržujų išnaudojimo. Visus kvietė ateiti pasitikti su gėlėmis. Ilgai galvoju, kaip tie buržujai mus išnaudojo, bet, negalėdamas suprasti, mečiau tas mintis.

Pavakary, kiek palaukus, pasirodė tankai, tanketės ir kiti motorizuoti daliniai. Žmonės metė jiems gėles, mojavo skarelėm, o aš galėjau, kad neturiu nei vienos gėlės, neturiu kuo pasveikinti. Vėlav vakare atžygiavo ir pėstininkai. Labai apsidžiaugia, kad pas mus mokykloje jų apsisitojo. Tuojau užsimezgė ir mano draugystė su jais. Atsirado keli, kurie ir lietuviškai silpnai kalbėjo, tai nuolat jų klausinėdavau, būdavau kartu, kai jie važiuodavo šieno pas ukinkus, arkliaus girdyti ar kai sėdėdavo laisvalaikiu ant suoliukų. Vieną kartą man krito į galvą jų arkliai, tai tuoj paklausiau:

—Kodėl Jusų arkliai toki blogi. Pas mus tik girtuokliai tokius turi? —Kad mes toli važiuovom, tai nuvargo,—atsakė truputį užpykęs.

Nors prieš porą dienų sakė, kad jie iki Vilkaviškio atvažiuov traukiniais, bet, pagalvojęs, jog galėjo Rusijoje toli važiuoti, nurimau.

BUSIĄS VĖL VOKIEČIŲ KONSULATAS NEW YORKE?

Iš Vokietijos pranešama, kad dar prieš "Sąjunginės Vokietijos Respublikos" steigimą busias New Yorke atidarytas vokiečių konsulat. Okupacinis Vokietijos Statutas bendroje apimtyje numatąs ir užsienių

—O kodėl Jusų čebatai bresentiniai? Musų karuomenė turi rai gerus, odinius!—vėl paklausiau vieną kartą.

—Už tai, kad pas jus buvo buržujų karuomenė! Liaudis gali našjoti ir bresentiniais,—visai užpykęs atsakė.

Šito tai negalėjau suprasti. Pas mus ir paprasčiausias darbininkas nešioja odinius, o čia karuomenė turi tokius blogus. Laikraščiai kasdien rašė, kad Rusijoje dabar rojus, daug geriau negu pas mus, o čia tie bresentiniai batai, blogi arkliai pakinktai, dėl kurių nenorėjau nei klausiti, nes mačiau kad pyksta.

(Bus daugiau)

Aušros Vartų Darže Piknikas

Šis piknikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio (Aug.) 21d. Pikniką rengia Parapijos kolektoeriai ir Aušros Vartų Moterų Draugija. Pasiroštą puikiai.

Šiame lietuviškame susijime bus galima laimėti įvairių dovanų, pasisotinti gardžiais užkandžiais, lietuvišku suriu, taipgi bus bakų, kugelių, gėrimų ir t.t.

Rengėjai širdingai kviečia visuomenę kuo skaitlingiau sias atsilankyti. Rep.

Išleistuvių Vakaras

Pono Kazio Janavičiaus ir šeimos išvažiavimo Nebrauskos miestijon proga bus ryš jo bičiulių rengia išleistuves šeštadienyje, rugpjūčio 20 d., 7 val. vakare, Mariono Parke. Bus užkandžiai, dainos ir šokiai.

Bilietus galima įsigyti Amerikos Lietuvis ofise, 14 Vernon St., pas S. Starą, 84 Washington St., arba pas A. Blažį, 208 Lincoln St.

NORI POROS UKYJE

Tuojaus reikia darbininkų, moteris ir vyro prie ukio darbų. Kreipkitės pas Joną Bačinšką.

Australija Ruošiasi Pažaboti Komunistus

Jau šešios savaitės vyksta Australijoje angliakasių streikas. Streikas yra išsiplėtęs visame krašte ir apima 24,000 kasyklų darbininkų. Angliakasiai reikalauja pakelti atlyginimus 15%, sumažinant darbo valandų skaičių savaitėje.

Australijos ministeris Arthur Caldwell, kalbėdamas darbininkų susirinkime, pareiškė, kad streiką yra suorganizavę komunistai ir kad prieš juos valdžia imsiantis griežtų priemonių. Kovoje prieš Australijos komunistus, pabrėžė min. A. Caldwell, tik žvaigždės

veiks neutralios. Australijos valdžia, anot ministerio panaudos sausumos armiją, laivyno ir oro pajėgas, kad galutinai sunaikinus komunistų, kuris Australijoje tėra visiškai silpnas. Karinių trupių pagelba bus stengiamasi sulaužyti streiką, o paslgiau busiū imamasi priemonių galutinai išrukyti komunistinių "žiurkių lizdą".

Kaip ši žinia rodo, savo voratinklį komunistai meta ir ant Australijos. Australai gi pasirijo su jais susitvarkyti pačioje jų piktos veiklos užuomazgoje.

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IŠ

THE EYEGLASS SHOP

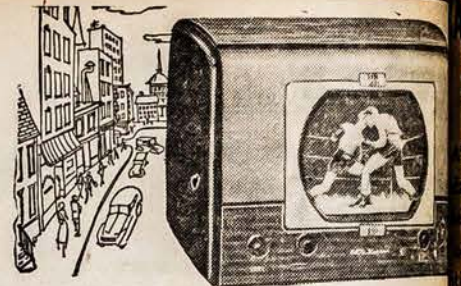
10 Millbury Gate (Prie Kelley Aikštės) Receptai Išplėdomi

Tel. Dial 2-8051 9:30 to 6:00 P.M. Akiniai Daromi ir Taisomi

VAL. J. WADOWSKI, Optikas

25 Metų Patyrimo—Patenkinimas Gvarantuotas

RCA VICTOR'S

YPATINGAI SU KAKTUVIŲ PROG

Televizijos Aparatas Jau Lange

Stambiausia dovana, kuri yra paskirta AMERIKOS LIETUVIO skaityto j a m s tarp kitų gausių dovanų, TELEVIZIJOS APARATAS jau yra gautas Amerikos Lietuvis įstaigoje. Kiekvienas suinteresuotas tą vertingą dovaną gali ir savo akimis pamatyti Amerikos Lietuvis įstaigos lange. Jo atvaizdas štai randasi ir laikraštyje.

Mieli skaitytojai, jūs gerai žinote, kad jums paskirtos Amerikos Lietuvis dovanos, kurios bus lošiamos piknike, įvyksiančiame š. m. rugsėjo 4 d. prieš "Labor Day" Jurgio Babrausko pavilijone, Leicester, Mass.,—brangiai kaštuoja, todėl labai prašome kuo greičiau baigti platinti išsiuntinėtus lošimų tikietus ir už tuos tikietus tuojau atsiskaityti. Niekas nepadarys klaidos, kas gautus tikietus išrašys savo vardu ir mums atsiųs tikietų atkarpėles su 2 doleriais.

Didžiai dėkingi esame p.p. Bulvydams, kurie maloniai priglaudė mus savoje šeimoje ir rupina mus kasdieninio gyvenimo reikalus. J. ir O. Raukčiai

PADEKA

Giliausią padėką prašome priminti Monikos ir Juozo Bulvydių, gyv. 21 Clarendon St., Veronikos ir Leono Jablonskių, gyv., 99 Providence St., ir kitų mūsų gerasirdžių giminių už nuolatinių rūpinimąsi mumis tremyje ir suteikimą galimybę atvykti į USA.

Didžiai dėkingi esame p.p. Bulvydams, kurie maloniai priglaudė mus savoje šeimoje ir rupina mus kasdieninio gyvenimo reikalus. J. ir O. Raukčiai

PRAMOGA

Š. m. rugpjūčio 26 d., 8 val. vakare, šv. Kazimiero svetainėje, Waverly St., įvyks pramoga Putnam seselių naudai. Prašoma visų atsilankyti. Tie, kurie dar nesate sugražinę laimėjimų knyguotes, prašomi jas skubiai sugražinti, nes tą pramogos dieną bus traukiamos dovanos. A. S.

DARBAS MOTEREI

Reikalinga moteris prie namų ruošos. Kreipkitės pas Mrs. Max Rubuskin, 410 Lovell St., Worcester, Mass., Tel. 5-3667.

IEŠKO DARBO

Naujai atvykę keturi lietuviai, trys vyrai ir viena moteris, visi darbingi, ieško bent kokio darbo. Žinantieji prašomi pranešti "Amerikos Lietuvis" redakcijai.

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas

Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester

Vienintėlis Lietuvis Balzamuotojas Worcester

Tels.: 4-6757 — 6-7297

Kas turės savo daugiau tikiety, tas desnė galimybė iš briausiąją dovaną ZIJOS APARATĄ vo laimė. Kitos gvanos irgi yra ver

Pikniko diena ji visiškai nebet reikalinga iš anktyti laimėjimų dēl prašome gerb jų skubiai grāžint duoty tikiety atpinigais.

Mes tikime jus ir noru pasidaru niems lietuviskos nės spaudos reika tai iš anksto dėkoj

IŠNUOMUOJAMA

Du kambariai profesionalui—gydydentistui arba kreipkitės — AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass. Tel. 5-1088

Naujas

Columbia ir Columbia Kompanijų

Jau galima gauti Amerikos Lietuvis kung Vernon Street, Worcester, Mass. Rekordų 79 centus. Anna kordai po 15.00

Amerikos Lietuvis 14 Vernon St. Worcester

shidlingi vestuvoms Knipphils Bushong 311 Main Gate Worcester, Mass. Iškvieta 1900

Vietiniai ir Importuoti Pristatomai Edward Yano PACKAGE 27.75 už dėg. plau Rusišką Degtinę Ir kitus Alkoholinius 278 MILLBURG

ENKI M Paliionie Mass. donajį K viams t joj ir i q ir ad keo arki Pradėta P. Paliio. girdos še Amerik LIET TYKITE AMERIK